

25.03.2014

Sotep/11

§ 143

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto Helena Kantolan ym. valtuustoaloitteeseen liiallisten toimeentulotukietuuksien myöntämisen estämiseksi tarpeellisista valtioneuvoston toimesta tehtävistä lainsäädäntömuutoksista

HEL 2014-000569 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveysvirasto on ollut aktiivisesti mukana ulkomaalaisille myönnettävän toimeentulotuen säännösten muutostyöskentelyssä. Helsinki oli mukana 2010–2012 sosiaali- ja terveysministeriön työryhmässä, jonka tavoitteena oli selkiyttää ulkomaalaisten toimeentulotuen käsittelyä koskevia menettelytapoja ja toimintakäytäntöjä. Työryhmän loppuraportissa sekä vuonna 2012 annetussa lausunnossa työryhmän raporttiin, Helsinki painotti ulkomaalaisten vakinaista oleskelua koskevien säännösten selventämisen tärkeyttä.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies oli vuonna 2011 päätöksessään samaa mieltä Helsingin kaupungin kanssa siitä, että toimeentulotukea koskevaa kuntaohjauksen selkeyttämistä on perusteltua kiirehtiä ja lähettänyt asiaa koskevan ratkaisun sosiaali- ja terveysministeriölle.

Helsingin kaupunki antoi 27.11.2013 lausunnon eduskunnan hallintovaliokunnalle hallituksen esitysluonnokseen ulkomaalaislain muuttamiseksi. Helsingin sosiaali- ja terveysviraston nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja antoi täydentävän lausunnon 1.12.2013, jossa todettiin toimeentulotukilain 14 §:n muutoksen kiireellisyys. Lisäksi joulukuussa 2013 annettiin lisätietoa eduskunnan kyselytunnilla kansanedustajan esittämään ulkomaalaisten toimeentulotukea koskevaan kysymykseen.

Nykyinen lainsäädäntö ei anna sosiaaliviranomaisille mahdollisuutta tiedon siirtämiseen oleskelulupaviranomaisille oma-aloitteisesti silloin, kun henkilö turvautuu toistuvasti toimeentulotukeen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää kannatettavana ja on tuonut aktiivisesti esiin, että toimeentulotukilain ja ulkomaalaislain suhdetta sekä välttämättömän ja kiireellisen toimeentulotuen sisältöä, laajuutta ja kestoa selkeytetään ja ulkomaalaisten toimeentulotukea koskevia muutostarpeita lainsäädäntöön kiirehditään.

Terveysvaikutusten arviointi

Ulkomaalaisten toimeentulotuen käsittelyä koskevien menettelytapojen selkeyttäminen ja muutostarpeiden kiirehtiminen lainsäädäntöön lisää kansalaisten ja ulkomaalaisten tasavertaisuutta ja oikeudenmukaista kohtelua."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 58283
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on lähetteellään 15.1.2014 dnro 2014-000569 pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa valtuutettu Helena Kantolan ym. aloitteeseen 25.3.2014 mennessä liiallisen toimeentulotukietuuksien myöntämisen estämiseksi tarpeellisista valtioneuvoston toimesta tehtävistä lainsäädäntömuutoksista.

"Helsingissä oli lokakuussa 2013 toimeentulotukea saaneita ulkomaalaisia kotitalouksia lähes 9000. Toimeentulotukea saaneiden määrä on viime vuosina kasvanut merkittävästi ja kiihtyvä kasvu on saanut jopa Helsingin kaupungin sosiaaliviraston esittämään muutosten tekemistä ulkomaalaisten sosiaalietuuksia koskevaan lainsäädäntöön. Sen mukaan Suomen toimeentulotukea koskevan lainsäädännön tulisi vastata ulkomaalaisen oleskeluoikeudelle ulkomaalaislaissa säädettyjä edellytyksiä. Sosiaaliturvalainsäädäntöä tulisi tarkistaa siten, että etuuksia käsittelevä sosiaaliviranomainen voi kertoa ulkomaalaisen tilanteesta ulkomaalaislakia valvoville viranomaisille.

Ulkomaalaiselle myönnettävä oikeus toimeentulotukietuuksiin voi sinänsä rakentua yhdenmukaisille perusteille suomalaisen vastaavien oikeuksien kanssa. Ongelmaksi etuuksien myöntäminen muuttuu kuitenkin silloin, kun Suomeen tuleva EU-kansalainen tai ulkomaalainen saa menoihinsa nähden liian pientä palkkaa ja jossa hän hakee toistuvasti apua sosiaalitoimelta. Ulkomaalaiselle saatetaan myöntää toimeentulotukietuuksia vielä senkin jälkeen, kun Suomessa oleskelun edellytykset eivät toistuvien etuushakemusten vuoksi enää ulkomaalaislain perusteella täyty.

25.03.2014

Sotep/11

Maahanmuuttoviranomainen taikka poliisi ei saa sosiaaliviranomaisilta tietoa mahdollisista liika myönnytyistä etuuksista sosiaaliviranomaisia koskevien tietosuoja-vaatimusten vuoksi. Sosiaalietuuksia on sen vuoksi mahdollista maksaa Helsingissä oleskelevälle ulkomaalaiselle enemmän, kuin mihin hänellä ulkomaalaislakiin perustuvan oleskeluoikeuden nojalla on oikeus. Tälle toiminnalle ei ole Helsingin budjettitalouden taikka sosiaalietuuksien oikeudenmukaisen jakamisen osalta perusteita."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 58283
maarit.sulavuori(a)hel.fi